

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind reglementarea tarifelor de roaming cu statele membre ale Uniunii Europene

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Regulamentul (UE) 2022/612 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 aprilie 2022 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 115/2022 din 13 aprilie 2022.

Articolul 1. Obiect și domeniu de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește cadrul de reglementare a serviciilor de roaming între Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene, inclusiv atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (denumită în continuare *Agenție*) pentru punerea în aplicare a prezentei legi, drepturile și obligațiile utilizatorilor și furnizorilor serviciilor de roaming.

(2) Prezenta lege contribuie la funcționarea armonioasă a pieței interne, totodată asigurându-se un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, de protecție a datelor, confidențialitate și încredere, încurajând concurența, independența și transparența de pe piață și oferind atât măsuri de stimulare a inovării, cât și posibilitatea consumatorilor de a alege și integrarea persoanelor cu dizabilități, respectând totodată pe deplin Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

(3) Dispozițiile prezentei legi, inter alia:

a) garantează că:

1) utilizatorii rețelelor publice de comunicații mobile din Republica Moldova, atunci când călătoresc în Uniunea Europeană, nu plătesc prețuri excesive pentru serviciile de roaming în comparație cu prețurile naționale competitive, atunci când efectuează și primesc apeluri, când trimit și primesc mesaje SMS și când utilizează servicii de comunicații de date cu comutare de pachete; și

2) sunt create condițiile dependente de Republica Moldova ca utilizatorii rețelelor publice de comunicații mobile din Uniunea Europeană, atunci când călătoresc în Republica Moldova, nu plătesc prețuri excesive pentru serviciile de roaming în comparație cu prețurile naționale competitive, atunci când efectuează și primesc apeluri,

când trimit și primesc mesaje SMS și când utilizează servicii de comunicații de date cu comutare de pachete;

b) stabilesc principalele condiții pentru accesul cu ridicata la rețelele publice de comunicații mobile în scopul furnizării de servicii de roaming reglementate;

c) asigură sporirea transparenței și îmbunătățirea furnizării de informații privind tarifele către utilizatorii serviciilor de roaming.

(4) Tarifele maxime prevăzute la articolul 11, alineat (2), litera d) din prezenta lege sunt exprimate în euro. Pentru conversia în lei moldovenești, valorile se determină prin aplicarea mediei ratelor de schimb de referință publicate de Banca Națională a Moldovei pentru 15 ianuarie, 15 februarie și 15 martie ale anului calendaristic relevant. Limitele în lei moldovenești se revizuiesc anual și se aplică de la 15 mai. În cazul în care Banca Națională a Moldovei nu face nicio publicare la una sau mai multe dintre datele specificate, cursurile de schimb de referință aplicabile sunt cele publicate la prima publicare care urmează datei(lor) respective și care conține cursuri de schimb.

(5) Prezenta lege nu aduce atingere sarcinilor Agenției și altor autorități competente în temeiul Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007, inclusiv responsabilitățile pentru punerea în aplicare a capitolului XVI din legea respectivă.

Articolul 2. Definiții

(1) În sensul prezentei legi, se aplică definițiile prevăzute la articolul 2 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007.

(2) În plus, față de definițiile menționate la alineatul (1), se aplică următoarele definiții:

a) „zonă de roaming reglementat” – zona care acoperă Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene, inclusiv în regiunile de la periferie menționate la articolul 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

b) „furnizor de servicii de roaming” - o întreprindere care furnizează unui client al serviciilor de roaming servicii de roaming reglementat cu amănuntul; această definiție include întreprinderile înregistrate în Republica Moldova care le furnizează clienților serviciilor de roaming servicii de roaming reglementat cu amănuntul;

c) „furnizor național” - o întreprindere care îi furnizează unui client al serviciilor de roaming servicii de comunicații mobile naționale;

d) „rețea din țara de origine” - o rețea publică de comunicații situată într-o țară din zona de roaming reglementat și utilizată de furnizorul de roaming pentru furnizarea de servicii de roaming reglementat cu amănuntul unui client al serviciilor de roaming;

e) „rețea vizitată” - o rețea publică terestră de comunicații mobile situată într-o țară din zona de roaming reglementat, diferită de cea a furnizorului național al clientului serviciilor de roaming, care îi permite unui client al serviciilor de roaming să efectueze sau să primească apeluri, să trimită sau să primească mesaje SMS sau să utilizeze comunicații de date cu comutare de pachete, prin intermediul unor acorduri cu operatorul rețelei de origine;

f) „roaming în zona de roaming reglementat” - utilizarea de un client al serviciilor de roaming a unui dispozitiv mobil pentru a efectua sau a primi apeluri în zona de roaming reglementat, pentru a trimite sau a primi mesaje SMS în zona de roaming

reglementat sau pentru a utiliza comunicații de date cu comutare de pachete, în timp ce se află într-o țară din zona de roaming reglementat, diferită de cea în care se află rețeaua furnizorului național, prin intermediul unor acorduri între operatorul rețelei din țara de origine și operatorul rețelei vizitate;

g) „client al serviciilor de roaming” - un client al unui furnizor de servicii de roaming reglementat, prin intermediul unei rețele publice terestre de comunicații mobile situate în zona de roaming reglementat, al cărui contract cu amănuntul sau acord cu furnizorul de roaming respectiv permite roamingul în zona de roaming reglementat;

h) „apel în roaming reglementat” - un apel de telefonie vocală mobilă efectuat de un client al serviciilor de roaming, care are originea într-o rețea vizitată și se termină într-o rețea publică de comunicații din zona de roaming reglementat sau primit de un client al serviciilor de roaming, care are originea într-o rețea publică de comunicații din zona de roaming reglementat și se termină într-o rețea vizitată;

i) „mesaj SMS” înseamnă un mesaj text prin Serviciul de mesaje scurte, compus în principal din caractere alfabetice sau numerice, sau din ambele, care poate fi trimis între numere de telefonie mobilă și/sau fixă atribuite în conformitate cu planurile naționale de alocare de numere;

(j) „mesaj SMS în roaming reglementat” - un mesaj SMS trimis de un client al serviciilor de roaming, care are originea într-o rețea vizitată și se termină într-o rețea publică de comunicații din zona de roaming reglementat sau primit de un client al serviciilor de roaming, care are originea într-o rețea publică de comunicații din zona de roaming reglementat și se termină într-o rețea vizitată;

(k) „serviciu de date în roaming reglementat” - un serviciu de roaming care permite utilizarea de un client al serviciilor de roaming a comunicațiilor de date cu comutare de pachete prin intermediul dispozitivului său mobil în timp ce acesta este conectat la o rețea vizitată, excluzând transmiterea sau primirea de apeluri în roaming reglementate sau de mesaje SMS, dar incluzând transmiterea și primirea de mesaje MMS;

(l) „acces în roaming cu ridicata” - acces direct în roaming cu ridicata sau acces la revânzarea roamingului cu ridicata;

m) „acces direct cu ridicata la serviciile de roaming” - punerea la dispoziția unei alte întreprinderi, în condiții definite, de un operator de rețele mobile, a unor infrastructuri sau servicii sau a ambelor, în scopul furnizării de această altă întreprindere a unor servicii de roaming reglementate către clienții serviciilor de roaming;

n) „acces cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming” înseamnă furnizarea de servicii de roaming cu ridicata de un operator de rețea mobilă diferit de operatorul rețelei vizitate către o altă întreprindere, în scopul furnizării de această altă întreprindere de servicii de roaming reglementate clienților serviciilor de roaming;

o) „preț cu amănuntul la nivel național” înseamnă tariful unitar cu amănuntul la nivel național al unui furnizor de roaming aplicabil apelurilor efectuate și mesajelor SMS trimise, inițiate și terminate în rețele publice de comunicații diferite din aceeași țară a zonei de roaming reglementat, precum și datelor consumate de un client.

În ceea ce privește litera o), în cazul în care nu există niciun tarif național cu amănuntul specific pe unitate, se consideră că prețul național cu amănuntul este același mecanism de tarifare ca cel aplicat clientului pentru apelurile efectuate și pentru mesajele

SMS trimise, care au originea și destinația în rețele publice de comunicații diferite din aceeași țară a zonei de roaming reglementat și pentru datele consumate în țara clientului respectiv.

Articolul 3. Acces cu ridicata la serviciile de roaming

(1) Operatorii de rețele mobile satisfac toate cererile rezonabile de acces la roaming cu ridicata venite din partea oricărei întreprinderi stabilite în zona de roaming reglementat, în special într-un mod care să permită furnizorului de roaming să reproducă serviciile mobile cu amănuntul oferite la nivel național, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic pe rețeaua vizitată.

(2) Operatorii de rețele mobile pot refuza cererile de acces la roaming cu ridicata numai pe baza unor criterii obiective, cum ar fi fezabilitatea tehnică și integritatea rețelei. Considerentele comerciale nu constituie un motiv de refuz al cererilor de acces la roaming cu ridicata pentru a limita furnizarea de servicii de roaming concurente.

(3) Accesul la roaming cu ridicata acoperă accesul la toate elementele de rețea și facilitățile asociate, serviciile relevante, software-ul și sistemele informatice necesare pentru furnizarea de servicii de roaming reglementate către clienți și acoperă toate tehnologiile de rețea disponibile și toate generațiile de rețele disponibile.

(4) Agenția va emite norme privind tarifele de roaming reglementat cu ridicata în conformitate cu cadrul de reglementare al Uniunii Europene. Aceste norme se aplică furnizării de acces la toate componentele accesului la roaming cu ridicata menționate la alineatul (3) din prezentul articol, cu excepția cazului în care ambele părți la acordul de roaming cu ridicata convin în mod explicit că orice tarif mediu de roaming cu ridicata care rezultă din aplicarea acordului nu face obiectul tarifului maxim reglementat de roaming cu ridicata pentru perioada de valabilitate a acordului.

Fără a aduce atingere prevederilor alineatului (4) din prezentul articol, în cazul accesului la revânzarea de roaming cu ridicata, operatorii de rețele mobile pot percepe prețuri corecte și rezonabile pentru componentele care nu sunt reglementate de alineatul (3).

(5) Operatorul rețelei vizitate nu îi percepe furnizorului serviciilor de roaming nicio taxă legată de niciun tip de comunicații de urgență inițiate de clientul serviciilor de roaming sau de transmitere a informațiilor privind localizarea apelantului.

(6) Operatorii de rețele mobile publică o ofertă de referință, ținând seama de orientările relevante ale Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (denumit în continuare OAREC) și o pun la dispoziția unei întreprinderi din zona de roaming reglementat care solicită acces la roaming cu ridicata.

Articolul 4. Furnizarea de servicii de roaming reglementat cu amănuntul

(1) Furnizorii de servicii de roaming nu percep nicio suprataxă în plus față de prețul cu amănuntul național clienților serviciilor de roaming din orice țară din zona de roaming reglementat pentru niciun apel în roaming reglementat efectuat sau primit, pentru niciun mesaj SMS în roaming reglementat trimis și pentru niciun serviciu de date în roaming reglementat utilizat și nici nu percep nicio plată generală pentru a permite utilizarea

echipamentului terminal sau a serviciului în străinătate, sub rezerva articolelor 5 și 6 din prezenta lege.

(2) Furnizorii de servicii de roaming nu oferă servicii de roaming reglementat cu amănuntul în condiții mai puțin avantajoase decât cele oferite la nivel național, în special în ceea ce privește calitatea serviciului prevăzută în contractul de servicii cu amănuntul, în cazul în care aceeași generație de rețele și tehnologii de comunicații mobile sunt disponibile în rețeaua vizitată.

Operatorii de comunicații mobile evită întârzierile nerezonabile în transferurile între rețele la punctele de trecere a frontierelor zonelor de roaming intern reglementat.

Articolul 5. Utilizarea rezonabilă

(1) Furnizorii de servicii de roaming pot aplica, în conformitate cu prezentul articol și cu normele emise de Agenție cu privire la aplicarea prezentului articol, o politică de utilizare rezonabilă pentru consumul de servicii de roaming reglementat cu amănuntul furnizate la nivelul prețurilor cu amănuntul naționale aplicabile, pentru a preveni utilizarea abuzivă sau anormală a serviciilor de roaming reglementat cu amănuntul de clienții serviciilor de roaming, cum ar fi utilizarea acestor servicii de clienții serviciilor de roaming într-o altă țară din zona de roaming reglementat decât cea a furnizorului lor național în alte scopuri decât călătoriile periodice.

(2) Orice politică de utilizare rezonabilă trebuie să le permită clienților furnizorului de roaming să consume volume de servicii de roaming reglementat cu amănuntul la prețul cu amănuntul național aplicabil, în conformitate cu planurile lor tarifare respective. Agenția emite o hotărâre prin care stabilește norme detaliate de aplicare a politicii de utilizare rezonabilă.

(3) Furnizorii de servicii de roaming pot aplica o suprataxă pentru consumul de servicii de roaming reglementat cu amănuntul care depășește orice limită prevăzută de orice politică de utilizare echitabilă. Agenția emite o hotărâre care include norme privind aplicarea suprataxelor.

(4) Agenția monitorizează și supraveghează strict aplicarea politicilor de utilizare echitabilă. Agenția pune în aplicare, în timp util, cerințele prezentului articol și hotărârile pe care le va emite în conformitate cu alineatele (1)-(3) din prezentul articol. Agenția poate solicita în orice moment furnizorului de roaming să modifice sau să elimine suprataxa, dacă aceasta nu este conformă cu prezentul articol și cu hotărârile pe care le va emite în conformitate cu alineatele (1)-(3) din prezentul articol.

(5) Agenția informează anual Comisia Europeană cu privire la aplicarea prezentului articol.

Articolul 6. Mecanismul de sustenabilitate

(1) În situații specifice și excepționale, în vederea asigurării sustenabilității modelului național de taxare, dacă un furnizor de servicii de roaming nu este în măsură să își recupereze costurile globale reale și preconizate ale furnizării de servicii de roaming reglementate în conformitate cu articolele 4 și 5 din veniturile sale globale efective și preconizate generate de furnizarea unor astfel de servicii, furnizorul de servicii de roaming respectiv poate solicita autorizația de a aplica o suprataxă. Această

suprataxă se aplică numai în măsura în care este necesară pentru recuperarea costurilor de furnizare a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, ținând seama de tarifele cu ridicata maxime aplicabile stabilite de Agenție.

(2) Agenția emite o hotărâre prin care definește procedura și metodologia de evaluare a sustenabilității furnizării serviciilor de roaming cu amănuntul la prețuri cu amănuntul naționale.

(3) Agenția monitorizează și supraveghează strict aplicarea măsurilor privind sustenabilitatea furnizării serviciilor de roaming cu amănuntul la prețuri naționale, ținând cont în cea mai mare măsură de factorii obiectivi relevanți specifici Republicii Moldova și de variațiile obiective relevante între furnizorii de roaming.

(4) Fără a aduce atingere procedurii stabilite în conformitate cu alineatul (2), Agenția va pune în aplicare, în timp util, cerințele prezentului articol și ale hotărârii emise în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol. Agenția îi poate solicita în orice moment furnizorului de roaming să modifice sau să elimine suprataxa, dacă acesta nu respectă prezentul articol.

(5) Agenția informează anual Comisia Europeană cu privire la aplicarea prezentului articol.

Articolul 7. Furnizarea de tarife alternative

(1) Furnizorii de servicii de roaming pot oferi, iar clienții serviciilor de roaming pot alege în mod deliberat un alt tarif de roaming decât cel stabilit în conformitate cu articolele 4, 5 și 6, în temeiul căruia clienții serviciilor de roaming beneficiază de un tarif pentru serviciile de roaming reglementat diferit de cel care le-ar fi fost acordat în absența unei astfel de alegeri.

(2) Furnizorii de servicii de roaming aplică în mod automat un tarif stabilit în conformitate cu articolele 4 și 5 tuturor clienților serviciilor de roaming existenți și noi la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Agenția emite o hotărâre care include reguli mai detaliate privind furnizarea de tarife alternative.

Articolul 8. Transparența condițiilor serviciilor cu amănuntul pentru apelurile și mesajele SMS în roaming

(1) Pentru a avertiza clienții serviciilor de roaming cu privire la faptul că vor fi supuși unor tarife de roaming atunci când efectuează sau primesc un apel sau când trimit un mesaj SMS, fiecare furnizor de roaming, cu excepția cazului în care clienții au notificat furnizorul de roaming că nu au nevoie de acest serviciu, le furnizează clienților, prin intermediul unui mesaj automat, fără întârzieri nejustificate și gratuit atunci când intră într-o țară din zona de roaming reglementat, diferită de cea a furnizorului lor național, informații de bază personalizate privind tarifele de roaming, inclusiv TVA, care se aplică pentru efectuarea și primirea de apeluri și pentru trimiterea de mesaje SMS de clientul respectiv în țara vizitată din zona de roaming reglementat.

Informațiile de bază personalizate privind prețurile sunt exprimate în lei moldovenești și includ informații privind:

a) orice politică de utilizare echitabilă la care este supus clientul serviciilor de roaming în zona de roaming reglementat și suprataxele care se aplică în plus față de orice limite din cadrul respectivei politici de utilizare echitabilă; și

b) orice suprataxă aplicată în conformitate cu articolul 6.

Furnizorii de roaming le furnizează clienților serviciilor de roaming atunci când intră într-o altă țară din zona de roaming reglementat decât cea a furnizorului lor național, informații privind riscul potențial de majorare a tarifelor ca urmare a utilizării serviciilor cu valoare adăugată, prin intermediul unui mesaj automat, fără întârzieri nejustificate și gratuit, cu excepția cazului în care un client al serviciilor de roaming a notificat furnizorul său de servicii de roaming că nu are nevoie de acest serviciu.

(2) Furnizorii de roaming furnizează o parte dintre informațiile prevăzute la alineatul (1) în cazul serviciilor de voce și SMS în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming atunci când se conectează la rețele publice naționale sau internaționale de comunicații mobile non-terestre și furnizate de un furnizor de roaming și la servicii de voce și SMS în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming care călătoresc în afara zonei de roaming reglementat și furnizate de un furnizor de roaming. Agenția va preciza această obligație și în hotărârea pe care o va emite în conformitate cu alineatul (6).

(3) Furnizorul de roaming îi trimite o notificare clientului serviciilor de roaming atunci când volumul aplicabil de utilizare echitabilă a serviciilor de roaming reglementat de voce sau de SMS este consumat integral sau când este atins orice prag de utilizare aplicat în conformitate cu articolul 6.

(4) Furnizorii de roaming le furnizează tuturor clienților informații complete cu privire la tarifele de roaming aplicabile, atunci când sunt încheiate abonamente. De asemenea, aceștia le furnizează clienților lor de servicii de roaming informații actualizate cu privire la tarifele de roaming aplicabile, fără întârzieri nejustificate, de fiecare dată când aceste tarife se modifică.

(5) Furnizorii de servicii de roaming se asigură că un contract cu amănuntul care include orice tip de serviciu de roaming reglementat cu amănuntul prevede caracteristicile serviciului de roaming reglementat cu amănuntul furnizat.

(6) Agenția emite o hotărâre care conține norme mai detaliate privind aplicarea prezentului articol.

Articolul 9. Transparență și mecanisme de salvagardare pentru serviciile de date în roaming cu amănuntul

(1) Furnizorii de servicii de roaming se asigură că clienții lor de servicii de roaming, atât înainte, cât și după încheierea unui contract de servicii cu amănuntul, sunt informați în mod corespunzător cu privire la tarifele care se aplică pentru utilizarea de aceștia a serviciilor de date în roaming reglementat.

Furnizorii de servicii de roaming se asigură că un contract de servicii cu amănuntul care include orice tip de serviciu de roaming reglementat cu amănuntul prevede caracteristicile respectivului serviciu de roaming reglementat cu amănuntul furnizat.

(2) Un mesaj automat din partea furnizorului de servicii de roaming informează clientul serviciilor de roaming că acesta din urmă utilizează servicii de date în roaming

reglementat și că furnizează informații tarifare de bază personalizate privind tarifele, în moneda facturii de origine furnizate de furnizorul național al clientului, aplicabile furnizării de servicii de date în roaming reglementat clientului respectiv în țara zonei de roaming reglementat în cauză, cu excepția cazului în care clientul a notificat furnizorul de roaming că nu necesită aceste informații.

Aceste informații tarifare de bază personalizate includ informații despre:

a) orice politică de utilizare echitabilă la care este supus clientul serviciilor de roaming în zona de roaming reglementat și suprataxele care se aplică în plus față de orice limite din cadrul respectivei politici de utilizare echitabilă; și

b) orice suprataxă aplicată în conformitate cu articolul 6.

(3) Furnizorul de roaming trimite o notificare atunci când volumul aplicabil de utilizare echitabilă a serviciului de date în roaming reglementat este consumat integral sau când este atins orice prag de utilizare aplicat în conformitate cu articolul 6.

(4) Fiecare furnizor de servicii de roaming le acordă tuturor clienților săi de servicii de roaming acces gratuit la o facilitate care furnizează în timp util informații privind consumul cumulat exprimat în volum sau în moneda în care clientul de servicii de roaming este facturat pentru serviciile de date în roaming reglementat și care garantează că fără consimțământul explicit al clientului, cheltuielile cumulate pentru serviciile de date în roaming reglementat pe o anumită perioadă de utilizare, cu excepția mesajelor MMS facturate per unitate, nu depășesc o anumită limită financiară. Clienții pot notifica furnizorul de roaming că nu au nevoie de acces la un astfel de serviciu.

(5) O parte dintre obligațiile furnizorilor de roaming stabilite în prezentul articol se aplică, de asemenea, serviciilor de date în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming atunci când se conectează la rețelele publice mobile naționale sau internaționale non-terestre furnizate de un furnizor de roaming și serviciilor de date în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming care călătoresc în afara zonei de roaming reglementat și furnizate de un furnizor de roaming. Agenția va preciza în continuare aceste obligații în hotărârea pe care o va emite în conformitate cu alineatul (6).

(6) Agenția emite o hotărâre care conține norme mai detaliate privind aplicarea prezentului articol.

Articolul 10. Transparență cu privire la mijloacele de acces la serviciile de urgență

(1) Furnizorii de servicii de roaming se asigură că clienții lor de roaming sunt informați în mod corespunzător cu privire la mijloacele de acces la serviciile de urgență în țara vizitată din zona de roaming reglementat.

(2) Agenția aprobă acte de reglementare care conțin norme mai detaliate privind aplicarea prezentului articol

Articolul 11. Supravegherea, aplicarea și sarcinile autorității naționale de reglementare

(1) Agenția este autoritatea națională de reglementare care îndeplinește sarcinile prevăzute de prezenta lege.

(2) Agenția emite hotărâri prin care stabilește norme detaliate de aplicare a dispozițiilor prezentei legi, inclusiv, inter alia:

- a) privind furnizarea de roaming reglementat cu amănuntul;
- b) privind aplicarea politicii de utilizare echitabilă în conformitate cu articolul 5;
- c) privind procedura și metodologia de evaluare a durabilității Politicii privind eliminarea suprataxelor de roaming cu amănuntul;
- d) privind furnizarea de acces la roaming reglementat cu ridicata, care include, de asemenea, tarifele maxime de roaming cu ridicata pe care un operator de rețea vizitată din Republica Moldova le poate percepe.

(3) Agenția monitorizează și supraveghează respectarea prezentei legi, hotărârilor și a deciziilor pe care le va emite în conformitate cu alineatul (2). Aceasta monitorizează și supraveghează strict furnizorii de roaming care se prevalează de articolele 5 și 6.

(4) Agenția monitorizează evoluția tarifelor cu ridicata și cu amănuntul pentru furnizarea către clienții serviciilor de roaming a serviciilor de comunicații de voce și de date, inclusiv SMS și MMS. De asemenea, Agenția acordă atenție cazurilor particulare de roaming involuntar din regiunile de frontieră cu țările vecine ale zonei de roaming reglementat și monitorizează dacă tehnicile de dirijare a traficului sunt utilizate în detrimentul clienților. Agenția monitorizează și colectează informații privind roamingul involuntar și ia măsurile corespunzătoare.

(5) Agenția are competența de a le solicita întreprinderilor care fac obiectul obligațiilor prevăzute de prezenta lege și de hotărârile emise în conformitate cu alineatul (2) să furnizeze toate informațiile relevante pentru implementarea și aplicarea prezentei legi. Aceste întreprinderi trebuie să furnizeze aceste informații prompt, la cerere și în conformitate cu termenele și nivelul de detaliere solicitate de Agenție. Agenția poate distribui aceste informații către Comisia Europeană, OAREC și oricare altă autoritate națională de reglementare din UE sau altă autoritate competentă.

(6) În cazul în care Agenția consideră că informațiile sunt confidențiale în conformitate cu legislația privind confidențialitatea în afaceri, Agenția solicită Comisiei Europene, OAREC și oricărei alte autorități naționale de reglementare din statele Uniunii Europene sau oricărei alte autorități competente să asigure confidențialitatea. Confidențialitatea afacerilor nu împiedică schimbul în timp util de informații între Agenție, Comisia Europeană, OAREC și orice alte autorități naționale de reglementare din UE sau alte autorități competente interesate, în scopul revizuirii, monitorizării și supravegherii aplicării prezentei legi și a hotărârilor emise în conformitate cu alineatul (2).

(7) Agenția va pune la dispoziția publicului informații actualizate privind aplicarea prezentei legi, hotărârilor și a deciziilor emise în baza acesteia, într-un mod care să le permită părților interesate să aibă acces ușor la acestea. La aplicarea prezentului alineat, Agenția ia în considerare rapoartele publicate de OAREC.

(8) Agenția intervine din proprie inițiativă pentru a asigura respectarea prezentei legi și a hotărârilor emise în conformitate cu alineatul (2). Agenția asigură accesul și interconectarea adecvate pentru a garanta conectivitatea și interoperabilitatea de la un capăt la altul a serviciilor de roaming, de exemplu, în cazul în care clienții nu pot schimba mesaje SMS în roaming reglementat cu clienții unei rețele publice terestre de

comunicații mobile dintr-o altă țară din zona de roaming reglementat, ca urmare a lipsei unui acord de roaming cu ridicata care să permită livrarea acestor mesaje.

(9) În cazul în care Agenția constată că a avut loc o încălcare a obligațiilor prevăzute de prezenta lege și a hotărârilor emise în conformitate cu alineatul (2), aceasta solicită încetarea imediată a unei astfel de încălcări, reieșind din competențele sale prevăzute de Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007.

(10) Agenția furnizează OAREC prin mijloace electronice, fără întârzieri nejustificate, informațiile necesare și actualizările relevante pentru stabilirea și menținerea:

a) bazei de date unice a intervalelor de alocare de numere pentru serviciile cu valoare adăugată în fiecare țară din zona de roaming reglementat; și

b) bazei de date unice a mijloacelor de acces la serviciile de urgență care sunt obligatorii în fiecare țară din zona de roaming reglementat și pentru care este fezabil din punct de vedere tehnic să fie utilizate de clienții serviciilor de roaming.

(11) Agenția va ține cont în cea mai mare măsură de orice orientare, aviz, recomandare, poziție comună și bune practici adoptate de OAREC cu privire la aplicarea cadrului de roaming, în scopul de a asigura implementarea consecventă a acestuia. În cazul în care Agenția se abate de la acestea, Agenția trebuie să prezinte motivele pentru această abatere.

Articolul 12. Soluționarea litigiilor

(1) În cazul unui litigiu legat de obligațiile prevăzute în prezenta lege și hotărârile emise în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) între întreprinderi care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice într-o țară din zona de roaming reglementat, se aplică procedurile de soluționare a litigiilor prevăzute la articolele 31 și 32 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007.

(2) Litigiile dintre operatorii de rețele vizitate și alți operatori cu privire la tarifele aplicate intrărilor necesare pentru furnizarea de servicii de roaming reglementat cu ridicata pot fi înaintate Agenției în conformitate cu articolele 31 și 32 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 sau autorităților naționale de reglementare competente din zona de roaming reglementat. Agenția sau autoritățile naționale de reglementare competente din zona de roaming reglementat notifică OAREC cu privire la orice litigiu transfrontalier, în vederea unei soluționări coerente a litigiului. În cazul în care OAREC a fost consultat, Agenția sau autoritățile naționale de reglementare competente din zona de roaming reglementat așteaptă avizul OAREC înainte de a lua măsuri pentru soluționarea litigiului.

(3) În cazul unui litigiu nesoluționat care implică un consumator sau un utilizator final și care se referă la o chestiune care intră în domeniul de aplicare al prezentei legi și al hotărârilor emise în conformitate cu articolul 11 alineatul (2), se aplică procedurile extrajudiciare de soluționare a litigiilor prevăzute la articolul 30 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007.

Articolul 13. Sancțiuni

Normele privind sancțiunile prevăzute în Codul contravențional nr. 218/2008 și în Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 se aplică încălcărilor prezentei legi și hotărârilor emise în conformitate cu articolul 11 alineatul (2). Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării notifică fără întârziere Comisiei Europene normele și măsurile respective și orice modificare ulterioară a acestora.

Articolul 14. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, în termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova va aduce actele sale de reglementare în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului